

|                     |                                                                                                                                                                         |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อโครงการวิจัย    | การปรับตัวของกลุ่มชาติพันธุ์เขมรบริเวณพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชาและ<br>นัยเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนของประเทศไทย กรณีศึกษา : จุดผ่าน<br>แดนช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ |
| ผู้วิจัย            | บัญญัติ สาลี                                                                                                                                                            |
| ปีที่วิจัย          | 2552                                                                                                                                                                    |
| ผู้สนับสนุนการวิจัย | สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) นโยบายชาติและ<br>ความสัมพันธ์ข้ามชาติ (ฝ่าย 1)                                                                                    |

## บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกกรอบและทิศทางในการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนามโดยยึดคำสำคัญเป็นมโนทัศน์ (conceptualization) ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ และวัฒนธรรม โดยใช้แนวคิดเรื่องชาติพันธุ์ แนวคิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม แนวคิดเรื่องการปรับตัว และแนวคิดเรื่องชายแดน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม การปรับตัวของกลุ่มชาติพันธุ์เขมร และความสัมพันธ์เชิงนโยบายของผู้คนในพื้นที่และรัฐชาติในบริบททางกายภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยตั้งคำถามในการวิจัย 2 ประเด็น คือประเด็นในเรื่องปรับตัวของกลุ่มชาติพันธุ์เขมรการใช้พื้นที่กับนโยบายชายแดนของประเทศไทยและกัมพูชาและประเด็นเรื่องลักษณะการความหลากหลายทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ชายแดน

ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา แต่เดิมรัฐได้มองเพียงเขตแดน (boundary) เส้นแบ่งเขตแดน (borderline) และ พรมแดน (frontier) จึงทำให้รัฐกำหนดนโยบายเสริมสร้างการควบคุมและพัฒนาทางพื้นที่มากกว่าที่จะมองสิ่งที่มีอยู่ในพื้นที่ชายแดน เช่นนโยบายเกี่ยวกับเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า เป็นต้น งานวิจัยนี้จึงเน้นการมองผู้คนในพื้นที่ชายแดนที่เคลื่อนไหวและซับซ้อนโดยเฉพาะอยู่ในช่วงโลกาภิวัตน์ ผู้คนในพื้นที่ชายแดนต้องผ่านประสบการณ์ทั้งที่เกิดจากอำนาจรัฐเป็นผู้กระทำและการปรับตัวของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่เคลื่อนไหวเข้าไปสู่พื้นที่ชายแดนด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันออกไป เช่น การค้าขาย การท่องเที่ยว และการพนัน เป็นต้น ผู้คนในพื้นที่จึงต้องอยู่ภายใต้การปรับตัวเพื่อการดำรงชีพอยู่ได้อย่างปลอดภัย

การช่งชิงให้ความหมายและการปะทะปฏิสัมพันธ์ในเชิงพื้นที่ระหว่างผู้คนกับรัฐ และผู้คนกับผู้คนผ่านความทรงจำสะท้อนให้เห็นลักษณะการวิถีชีวิตและวัฒนธรรมผู้คนชายแดนที่ปรับเปลี่ยน กลืนกลาย และเลื่อนไหลไม่คงที่

นโยบายการจัดการพื้นที่ชายแดนของรัฐชาติไม่ได้คำนึงถึงผู้คน และวัฒนธรรมพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งในลักษณะข้ามแดน สังคมในชุมชน และการจัดการบริหารพื้นที่ในด้านต่าง ๆ โดยที่รัฐเป็นผู้กระทำการโดยตรง

|            |                                                                                                                                                                                 |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Title      | Adaptation of Khmer Ethnic Group in Borderland of Thai-Cambodia and Signification for Administration in Thai Borderland Case Study : Border Crossing Point Chom, Surin Province |
| Researcher | Banyat Salee                                                                                                                                                                    |
| Year       | 2009                                                                                                                                                                            |
| Sponsor    | Program on National Policy and Transnational Relations (Division1), the Thailand Research Fund                                                                                  |

## **Abstract**

This research selected the research framework and research directions in data analysis field are based on the keyword conceptualization including ethnic and cultural space using the concept of ethnicity, culture change, adaptation and borders. Purposes of this research are to study about cultural change and adaptation of Khmer ethnic group with political relationship of local people and national state in the context of border and cultural diversities. The research questions are focused in two core issues, the first is concerning to the adaptation of Khmer ethnic group in border land of Thai and Cambodian states, and the last is cultural diversity of ethnic groups in borderland.

The recent research found that borderland of Thailand – Cambodia is traditionally viewed as the boundary, borderline, and frontier. Therefore, each national state defined their policy of reconstruction, development, and limiting in borderland more than caring the human beings, that is the changing of battlefield to trade zone. This research is focused on caring with humanities in the border area and unlimited and complex fluxion of everything, especially in the time of globalization. The human in the borderland have exactly learned experiences and remembered everything took place from power state which is an agent. The adaptation of every ethnic group have occurred and flown into the borderland with different reasons, trading, tourism, and gambling, etc. So the local human have to live under the conditions of adaption for their safety lives.

There are conquers of defining and impacts between local people with national states and human with human through remembers which reflect the living standard

and culture of people in the borderland that have been adapted, assimilated, and mobilized.

The political management borderland of national states does not concentrate on people and cultural space and causes various problems for border crossing, the community, and the social management in various areas, the smuggling. Government officials, interest groups benefit to the consumer and the border. Hence, the solution of the above problems is the subject to the government.